

SPRAWOZDANIE

Młodzi ambasadorzy z obszaru funkcjonującej Lokalnej Grupy Działania pn. *Związek Stowarzyszeń Na Rzecz Rozwoju Gmin Północnego Obszaru Wielkich Jezior Mazurskich (LGD9)*, w terminie od 17 do 28 lipca 2014 r. gościli na terenie Bretanii, w północno-zachodniej części Francji (obszar Lokalnej Grupy Działania Pays du Centre Ouest Bretagne – partnerskiego departamentu Województwa Warmińsko-Mazurskiego Côtes d’Armor oraz departamentu Morbihan).

Wyjazd studyjny został zorganizowany w ramach międzynarodowego projektu pt. *„Młodzież ambasadorem swojego obszaru i Europy”*. Celem projektu było umożliwienie młodzieży z Polski (Mazury) i Francji (Bretania) odkrycia bogactwa swojego obszaru, jego walorów i predyspozycji do prowadzenia w oparciu o nie działalności gospodarczej oraz podzielenia się wzajemnymi doświadczeniami, wrażeniami i odczuciami. Docelowo działania zrealizowane w ramach projektu mają na celu rozbudzenie także dumy i poczucia przynależności do danego obszaru, zatrzymania odpływu młodych, wykształconych ludzi z obszarów wiejskich oraz pełnienie roli Ambasadora swojego obszaru.

W ramach zrealizowanego projektu pt. *„Młodzież ambasadorem swojego obszaru i Europy”* w 2013 r. odbyły się warsztaty edukacyjne w Polsce, a w tym roku we Francji. Uczestnicząca w nich grupa młodzieży (40 osób, w wieku 13-17 lat) poznała piękno przyrody oraz zasoby gospodarcze i dziedzictwo kulturowe Bretanii i Mazur.

Obie lokalne grupy działania zajmują się podobną problematyką dotyczącą młodzieży, w tym problem wyludniania się obszarów wiejskich, migracji i emigracji młodzieży w poszukiwaniu lepszych i atrakcyjniejszych miejsc pracy. Problem ten wynika głównie z braku ofert pracy odpowiadających zdobytym kwalifikacjom. Oprócz tego, wielu młodych ludzi często wychodzi z błędnego założenia, że „gdzie indziej zawsze jest lepiej!”. Mając na uwadze, to że w młodzieży tkwi ogromny potencjał i możliwości, które można wykorzystać do rozwoju społecznego i gospodarczego lokalnych społeczności, partnerzy z Polski i Francji (LGD, samorządy, instytucje i organizacje pozarządowe działające na rzecz dzieci i młodzieży) postanowili w ramach projektu wymienić się doświadczeniami i dobrymi praktykami w tym zakresie.

Podczas warsztatów edukacyjnych, zorganizowanych w lipcu tego roku we Francji młodzież polska i francuska uczestniczyła między innymi w spływie kajakowym, wycieczkach rowerowych po okolicy Callac Argot w stronę Glomel, pływała na deskach windsurfingowych, żeglowała na katamaranach, wpiniała się na drzewa oraz jeździła quadami. Poza tym grupa uczestniczyła w festiwalu muzycznym Les Vieillews Charrues oraz festiwalu tańca bretońskiego le Hangar en Foire, zwiedziła port Crozon – Morgat oraz firmę Ardo i muzeum Le Faouet, a także La Flore.

Młodzież wraz z opiekunami mieszkała na polu namiotowym początkowo w miejscowości Bulat Perstivien końcowo w miejscowości Priziac. Opuszczając obóz w Polsce obowiązkowym jest zapewnienie opieki nad pozostawionymi w namiotach rzeczami. Praktycznie wygląda to tak, że najczęściej dwie osoby z grupy zostają na terenie obozu i nie uczestniczą w organizowanych zajęciach. We Francji priorytetem jest uczestnictwo młodzieży w organizowanych zajęciach, dlatego też obóz pozostawialiśmy bez opieki i nie zdarzyło się, żeby komuś coś zaginęło. Już pierwszego dnia wymiany młodzież podzieliła się

na zespoły polsko – francuskie, które odpowiedzialne były min. za porządkowanie obozu, przygotowywanie posiłków oraz sprzątanie po posiłkach. Dzięki temu bardzo szybko została przełamana bariera językowa pomiędzy uczestnikami projektu.

Podczas wyjazdu min. zwiedzaliśmy prężnie działającą filię firmy ARDO – firma o zasięgu międzynarodowym <http://www.ardo.com/en>. Firma zajmuje się zamrażaniem świeżych owoców i warzyw oraz ich sprzedażą. Co ciekawe zarówno owoce jak i warzywa produkowane są zaledwie w promieniu 60 km. od miejsca siedziby firmy. Firma pozyskuje owoce i warzywa od rolników mieszkających w tym promieniu, którzy dostosowują swoje uprawy do zapotrzebowania firmy. Młodzież była świadkiem całej procedury zamrażania na przykładzie zielonego groszu tj. od momentu przywiezienia od rolnika, procesu płukania, wstępnego mrożenia, pakowania w paczki i w kartony.

Bardzo ciekawym i godnym uwagi jest Francuski model współpracy z młodzieżą. Na terenie gmin, które odwiedzaliśmy funkcjonują tzw. Centra Młodzieży, które zajmują się młodzieżą od najmłodszych lat. W Centrum młodzieżowym każda grupa wiekowa posiada swoich animatorów, którzy odpowiedzialni są za zajęcia i rozwój młodzieży. Każde centrum posiada samochody tzw. busy, które dowożą młodzież nawet z najdalszych zakątków danej gminy, by młodzież uczestniczyła w zajęciach. Dodatkowo młodzieży pozostawia się dużo swobody i dużo kontrolowanego w umiarkowanym stopniu zaufania. Koordynator projektu zorganizował rajd rowerowy około 12 km., który polegał na tym, że młodzież została podzielona na międzynarodowe polsko – francuskie zespoły liczące 3 – 4 osoby. Każdy zespół dostał mapę na której zaznaczono miejsca, gdzie ukryte zostały litery, które po znalezieniu i złożeniu tworzyły hasło. Opiekunowie grup tworzyli razem zespół, którzy jako ostatni uczestniczyli w rajdzie. Tzw. czas wolny udzielany młodzieży w turystycznych miejscowościach również polegał na podziale na międzynarodowe grupy polsko – francuskie i był to też czas tzw. wolny od opiekunów. Budzące sporo obaw uczestnictwo młodzieży w Festiwalu Les Vieilles Charrues (<http://www.vieillescharrues.asso.fr/2014/>) okazało się niezwykle doświadczeniem zarówno dla młodzieży jak i opiekunów w ich wychowawczej pracy. Młodzież została podzielona na zespoły min. 5 osobowe, każdy zespół posiadał swojego animatora, który był za nią odpowiedzialny. Co pewien wyznaczony czas młodzież musiała stawiać się w wyznaczonym miejscu w celu sprawdzenia czy wszystko porządku i czy ustalone grupy trzymają się ustalonych zasad. Młodzież miała świadomość, że jeśli choćby jedna osoba złamała ustalone zasady to cała grupa wraca wcześniej niż ustalono do domu. Ważnym podkreślenia jest rola opiekuna/ animatora, który nie jest obecny przez cały czas z młodzieżą, a pojawia się tylko podczas ustalonych spotkań. Opiekunowie/ animatorzy dają młodzieży kredyt zaufania oraz swobodę w podejmowaniu decyzji ale tylko takich, które nie są sprzeczne z wcześniejszymi ustalonymi regułami. W polskich realiach organizacja tego typu przedsięwzięć nie mogła by mieć miejsca. Opiekunowie grupy muszą być stale obecni przy młodzieży i nie może wystąpić taka sytuacja, że młodzież sama pozostaje bez opieki.

Podczas wyjazdu uczestniczyliśmy w festiwalu tańca bretońskiego le Hangar en Foire. Szumna nazwa festiwalu kojarzyła się nam z dużym przedsięwzięciem organizowanym w większym mieście w Bretanii. Jak się okazało festiwal co roku organizuje mała miejscowość licząca niespełna 6 domów, a sam festiwal odbywał się w starej zawałającej się stodole. Początkowo przez dwie godziny w specjalnym namiocie był wyświetlany film dotyczący upływającego czasu na podstawie życia kozy. Później mieszkańcy poczęstowali uczestników spotkania, a było ich około 200 osób tradycyjnymi daniami bretońskimi. Wieczorem rozpoczęły się tradycyjne tańce bretońskie przy muzyce wykonywanej przez

ZWIĄZEK STOWARZYSZEŃ NA RZECZ ROZWOJU GMIN
PÓŁNOCNEGO OBSZARU WIELKICH JEZIOR MAZURSKICH (LGD9)
ul. 3 Maja 15D; 11-600 Węgorzewo
tel./fax. 87 427 06 17; www.mazurylgd9.pl

lokalne zespoły. Każdy z uczestników mógł wziąć udział i spróbować swoich sił w tańcu. Zarówno oprawa festiwalu jak i życzliwość mieszkańców na długo pozostanie polskim uczestnikom projektu w pamięci.

Grupą polską opiekowała się *pani Beata Bartnik* – Dyrektor Biura LGD9, a funkcję kierownika wycieczki pełnił *pan Dariusz Anaszewicz*.

Projekt realizowany jest w ramach Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie (oś 4 – Leader Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013).